

A «Deutsche Ornithologische Gesellschaft»
ötven éves fennállásának ünnepe
Lipcseben.

1900-dik évi október 5-8-án.

A lefolyt 1900. évben volt a D. O. G. alapításának ötvenedik évfordulója s ez alkalommal elhatározták e tudományág német művelői, hogy abban a városban, melyben megszületett, tartják meg a fennállás félszázados ünnepélyét is. A szülőhely egyik legkedvesebb, könyvkereskedelme révén világhírű és szellemileg mindig kiemelkedő város, Lipcse. Itt találkoztak már okt. 4-én minden hivatalos, állami vagy városi ünnepélyeskedés nélkül, igazi ösnémet kedélyességben kevés kivétellel Németország ma élő és működő ornithológusai mind, társulatok, intézetek képviselői, s néhányan a külföldről is.

Az ünnepélyes ülésen, okt. 6-án, a D. O. G. elnöke, BLASIUS RUDOLF tanár — Braunschweig elnökölt, a fáradhatatlan és körültekintő főtitkár, REICHENOW tanár Berlin közreműködésével. Jegyző MATSCHIE PÁL — Berlin. Az elnök megnyitó beszédében vázolta röviden az ornithologiai kutatás korszakait Németországban, melyek elseje Németország madarainak leírására irányította figyelmét; a második az életszokások gyakorlati megfigyelésére, hasznosság vagy károság tekintetbevételével; a harmadik korszak összeesik Németország politikai átalakulásával, mely messzebb nyúlt és messzebb nyúl a haza határainál: célja a földkerekség madárvilágának tudományos kutatása.

Lélekemelő és megható volt az erre következő üdvözlés KUNZ H. — Lipcse részéről, ki egyike a kevés még élő alapítóknak.

Ez üdvözlésre SCHALOW HERMANN — Berlin, az ünnepély Chrysostomusának mesteri előadása következett. Ritkán élveztünk történeti előadást, mely, a nélkül, hogy a lényegesből csak egy betűt is feláldozott volna, anyagát mégis oly formába tudta önteni, hogy a figyelmet mindvégig lekötötte és seukise rövidült meg miatta. Történeti visszapillantások tudva-

Die Feier des fünfzigjährigen Bestehens
der Deutschen Ornithologischen Gesellschaft in
Leipzig.

Vom 5. 8. Oktober 1900.

Im verflossenen Jahre — 1900 — jührte sich zum fünfzigsten Male die Begründung der Deutschen Ornithologischen Gesellschaft und fassten die deutschen Pfleger dieses Wissenszweiges den Entschluss, in derselben Stadt, in welcher die Geburt erfolgte, auch die halbhundertjährige Feier des Bestehens festlich zu begehen. Der Geburtsort ist eine der lieblichsten, durch ihren Buchhandel weltberühmte und geistig stets hervorragende Stadt, *Leipzig*. Hier trafen sich schon am 4. Oktober ohne jeden offiziellen, staatlichen oder städtischen Prunk in urdeutscher Gemüthlichkeit, mit wenigen Ausnahmen die jetzt lebenden und wirkenden Ornithologen Deutschlands, die Vertreter von Gesellschaften, Instituten, auch solche aus der Fremde.

Der Festsitzung vom 6. Oktober präsidirte der Präsident der D. O. G. Professor RUDOLF BLASIUS — Braunschweig, unter Assistenz des unermüdblichen und umsichtiger General-Secretärs, Professor REICHENOW Berlin. Protokollführer PAUL MATSCHIE Berlin. In der Eröffnungsrede skizzirte der Vorsitzende in bündigster Form drei Perioden der Forschung auf dem Gebiete der Ornithologie in Deutschland, deren erste die beschreibende Richtung der Vögel Deutschlands umfasste; die zweite Periode war die mehr praktische Richtung der Lebensbeobachtung, unter Berücksichtigung der Schädlichkeit und Nützlichkeit; die dritte Periode fällt mit der politischen Erstarkung Deutschlands zusammen, welche über die Grenzen hinausgriff und hinausgreift, ihr Ziel ist die wissenschaftliche Erforschung der Vögel der Erde.

Erhebend und rührend war die hierauf folgende Begrüßung durch H. KUNZ Leipzig, einen der wenigen noch lebenden Begründer.

An diese Begrüßung schloss sich der meisterhafte Vortrag — HERMANN SCHALOW's — Berlin, des Chrysostomus der Feier, an. Selten haben wir einen geschichtlichen Vortrag genossen, welcher, ohne vom Wesentlichsten auch nur einen Buchstaben zu opfern, seinen Stoff doch so zu gestalten wusste, dass die Spannung bis zum Schlusse anhielt und doch Niemand zu

levőleg abban a hibában szenvednek, hogy hajlandók túlságosan sokat markolni és így agyon fárasztani, mit SCHALOW finom tapintattal teljeseen elkerült.

Elcsejtelte a társaság keletkezését igen szerény kezdetből és a két, élesen különböző korszakot. Az elsőt NAUMANN J., BREHM CH. L. és BALDAMUS E., a másodikat CABANIS, HARTLAUB és a nagy leíró, BREHM ALFRED működése jellemzi. Az első korszakban szoros kapocs kötötte össze a magyar és német tudományos ornithológiát különösen BREHM CH. L. és BALDAMUS E. barátsága révén PETÉNYI JÁNOS SALAMONHOZ, kiről SCHALOW a legnagyobb tisztelettel emlékezett meg.

A két korszak eredménye kétségkívül az, hogy a D. O. G. megvetette a szilárd alapot a tudományos ornithologia kiépítésére. A következő félszázadot illetőleg a kutatásnak az egész földkerekségre való kiterjesztéséről van szó, mihez azonban az összes társulatok közös törekvése van szükség. E törekvés, a világ legrégebbi ornithologiai társaságától indulva ki, igen jogosult és fontos. SCHALOW nagy tetszéssel fogadott előadása után az üdvözlések következtek.

A sort HERMAN OTTÓ — Budapest nyitotta meg a M. O. K. nevében, ki különösen a magyar és német ornithologia közt fennálló szoros kapcsolatot hangsúlyozta.

Azután következtek:

Dr. CHUN titk. tan. Lipese — a «Deutsche Zoologische Gesellschaft» nevében;

HARTERT igazgató Tring, Anglia — a «British Ornithologists Union» nevében;

Dr. HENNICKE Genua a «Deutscher Verein zum Schutze der Vogelwelt» nevében;

BLASIUS VILMOS tanár titk. tan. — Braunschweig — a braunschweigi természettudományi-társulat nevében;

de NEUFVILLE ROBERT — Frankfurt a/M a «Senckenbergische Naturforscher Gesellschaft» részéről;

KOLLIBAY R. A. — Neisse a «Verein in der Ostmark» részéről;

LAMPERT CURT tanár — Stuttgart — a «Verein für vaterländische Naturkunde in Württemberg» képviselőjében;

kurz kam. Geschichtliche Rückblicke leiden bekanntlich an der Neigung, zu viel zu geben und zu ermüden, was SCHALOW mit feinem Takt vollkommen vermied.

Er schilderte die Entstehung der Gesellschaft aus sehr bescheidenen Anfängen und die zwei scharf unterscheidbaren Epochen. Die erste Epoche wird charakterisiert durch J. F. NAUMANN, CH. L. BREHM und E. BALDAMUS; die zweite durch CABANIS, HARTLAUB und den grossen Schilderer ALFRED BREHM. In der ersten Epoche knüpft sich ein festes Band zwischen der ungarischen und deutschen wissenschaftlichen Ornithologie durch innige Freundschaft besonders CH. L. BREHM'S und E. BALDAMUS' zu JOHANN SALAMON VON PETÉNYI, dessen SCHALOW ehrend gedachte.

Das Ergebniss der beiden Epochen ist nun unzweifelhaft das, dass die Deutsche Ornithologische Gesellschaft den festen Grund für den Ausbau der ornithologischen Wissenschaft gefügt hat. Im folgenden Halbjahrhundert handelt es sich darum, die Forschung auf den ganzen Erdball auszudehnen, wozu aber gemeinsames Streben aller Gesellschaften nöthig ist. Diese Anregung, von der ältesten ornithologischen Gesellschaft der Welt ausgehend, ist höchst berechtigt und wichtig. Nach dem mit grossem Beifall aufgenommenen Vortrage SCHALOW'S folgten die Begrüssungen.

Den Reigen eröffnete OTTO HERMAN — Budapest, im Namen der Ung. Orn. Centrale, der besonders die engen Beziehungen zwischen ungarischer und deutscher Ornithologie betonte.

Dann folgten: Geb. Hofrat Dr. CHUN — Leipzig, namens der Deutschen Zoologischen Gesellschaft.

Direktor HARTERT Tring, in England, namens der «British Ornithologists Union».

Dr. HENNICKE Gera, namens des Deutschen Vereines zum Schutze der Vogelwelt.

Geh. Rat Professor WILHELM BLASIUS Braunschweig, namens des naturwissenschaftlichen Vereines — Braunschweig.

ROBERT DE NEUFVILLE Frankfurt a/M., seitens der Senckenbergischen Naturforschenden Gesellschaft.

R. A. KOLLIBAY — Neisse, seitens des Vereines in der Ostmark.

Professor CURT LAMPERT — Stuttgart, vom Verein für vaterländische Naturkunde in Württemberg.

MATSCHIE PÁL Berlin - az «Ornithologischer Verein in München» képviselőjében.

Ezen kívül jött üdvözlés számos magános részéről, köztük FERDINÁND bolgár fejedelemtől is.

Érkeztek üdvözlések a keleti félgömb egész területéről, még Abessiniából is.

Végül kihirdette az elnök a társulat osztotta kitüntetésekét, mely szerint a Társulat tiszteletbeli tagjaivá kinevezettek:

RADDE G. titk. tan. — Tiflis.

HERMAN OTTÓ — Budapest.

SCLATER PH. L. — London.

SHARPE R. B. — London.

SALVADORI gróf — Turin.

Az első napot lelkes lakoma fejezte be a «Hotel zur Stadt Nürnberg»-ben, mely szálló a gyűlés egész tartama alatt valóságos főhadiszállás volt.

Okt. 7-én megkezdődtek az előadások. Nagy mennyiségű érdekes és figyelemre méltó előadást jelentettek be, úgy annyira, hogy az időből semmiképp se futotta s így egy résznek előadását el kellett ejteni. Itt csak ezeket akarom felemlíteni:

BERLEPSCH H. báró — Seebach, — a nemzetközi madárvédelemről;

Dr. BLASIUS V. titk. tan. — Braunschweig, a rübelandi barlangok fossil madárfaunájáról, továbbá malayi madarokról;

THIENEMANN J., egy ornithologiai megfigyelő állomás czéljáról Rossittenben;

BERLEPSCH H. gróf — Berlepsch vára — Bolivia madárvilágáról;

Dr. KÖNIG A. tanár — Bonn a mediterrán területek ritkább madárfajairól;

Dr. HELM — Chemnitz — a vonuló madarak repülésének magasságáról;

Dr. REICHENOW tanár Berlin Afrika madárfaunájának viszonya más állatterületekéhez;

MATSCHIE P. — Berlin a madarak elterjedéséről Mikronéziában;

SCHALOW H. — Berlin — Németország ornithologiai könyvészetéről.

A jelenvoltak meglátogatták REY páratlan, érdekes sorozatokban rendezett és teljes fészekalakban látható kakuktojásgyűjteményét; CHUN tanár és titkos tanácsos nagyszerű mélyvízbúvárlat anyagát s végezetül a híres állatkertet.

Okt. 8-án kirándulás következett az Eisle-Aquila. VIII.

PAUL MATSCHIE Berlin, vom Ornith. Verein München.

Ausser einer grossen Zahl persönlicher Begrüssungen, darunter Fürst FERDINAND von Bulgarien, kamen solche aus allen Theilen der östlichen Halbkugel, sogar aus Abessynien.

Zum Schlusse verkündete der Vorsitzende die von der Gesellschaft verliehenen Ehrungen, wornach zu Ehrenmitgliedern der Gesellschaft die folgenden ernannt wurden:

Geheimrat G. RADDE — Tiflis.

OTTO HERMAN — Budapest.

PH. L. SCLATER — London.

R. B. SHARPE — London.

Graf SALVADORI — Turin.

Diesen ersten Tag beschloss ein animiertes Festmal im Hotel zur Stadt Nürnberg, welches für die ganze Dauer der Jahres-Versammlung ein förmliches Hauptquartier bildete.

Am 7. Oktober begannen die Vorträge. Es gab eine Fülle des Interessanten und Wissenswürdigen, so, dass die Zeit gar nicht genügte und ein Theil zurückgelegt werden musste. Es seien hier angeführt:

Freiherr H. von BERLEPSCH — Seebach, über internationalen Vogelschutz.

G. Hofrat Dr. W. BLASIUS — Braunschweig, über die fossile Vogelfauna der Rübeländer Höhlen, ferner über malayische Vögel.

J. THIENEMANN, über die Zwecke und Ziele einer ornithologischen Beobachtungsstation in Rossitten.

Graf H. von BERLEPSCH — Schloss Berlepsch, über die Ornis von Bolivia.

Professor Dr. A. KÖNIG — Bonn, über seltene Vogelarten aus dem mediterranen Gebiete.

Dr. HELM — Chemnitz, über die Höhe des Wanderfluges der Vögel.

Professor Dr. REICHENOW — Berlin, Beziehungen der Vogelfauna Afrikas zu denen anderer Tiergebiete.

P. MATSCHIE — Berlin, über die Verbreitung der Vögel in Mikronesien.

H. SCHALOW — Berlin, über die ornithologische Bibliographie Deutschlands.

Besichtigt wurden die wundervolle Sammlung von Kukukeiern in vollen Gelegen und merkwürdigen Suiten des Herrn REY; die herrlichen Materialien der Tiefsee-Forschung des Herrn G. R. Professor CHUN, endlich der berühmte zoologische Garten.

Am 8. Oktober folgte der Ausflug nach dem

ben melletti édes tóhoz s látogatás KLEIN-SCHMIDT OTTÓ lelkésznel Volkmaritzban. Wiesenhausban, Eisleben mellett történt meg a befejezés.

Már e futólagos vázlatból is kitűnik, hogy a csemete, melyet félszázaddal ezelőtt komoly férfiak ültettek, a német tudomány dicsőségére és az egész tudományos világ hasznára hatalmas törzset hajtott, s így az ősök törekvése áldást biztosított az egész jövőre. *Aquila.*

Ceryle alcyon (L.) Európában. 1899. decz. 17-ikén, Hollandiában az Arnheim várostól nem messze fekvő De-Steeg nevű falu mellett, egy balas tónál egy *Ceryle alcyon* (L.) ♂-et löttek. Én ezt a darabot láttam, pompás tollazatban volt s a fogságnak legesekélyebb nyoma sem látszott rajta. Hollandiában az összes állatkertek igazgatóinál, sőt Frankfurtban is BOETTGER tanárnál tudakozódtam: nem tudnak-e valami ilyen madárnak megszökéséről, de az általános felelet csak az volt: hogy eddig *Ceryle alcyon* még teljességgel nem importáltatott Amerikából. Dr. FINSCH Leidenben és én e madarat feltétlenül eltévedt vendégnek tartjuk. Amennyire végére járhattam, a múlt évben 3 amerikai ilyen vendég jegyezhető fel, úgy mint *Querquedula discors* (L.) és *Ceryle alcyon* (L.) Hollandiában és *Coccyzus americanus* (L.) Nagy-Britanniában.

Baró Snouckaert van Schauburg.

süssen See bei Eisleben und ein Besuch bei Pfarrer OTTO KLEIN-SCHMIDT in Volkmaritz. Im Wiesenhause bei Eisleben erfolgte der Schluss.

Schon diese sehr flüchtige Skizze dürfte es vollkommen beweisen, dass die Saat, welche ernste Männer vor einem halben Jahrhundert gesäet haben zu Ehren deutschen Wissens und zum Nutzen der Gesamtwissenschaft kräftige Stämme ergab, das Bestreben der Alten also für alle Zukunft Segen stiftete. *Aquila.*

Ceryle alcyon (L.) in Europa. Am 17. Dezember 1899 wurde ein ♂ *Ceryle alcyon* (L.) an einem Weiher beim Dorfe De Steeg unweit Arnheim in Holland erlegt. Ich habe dieses Stück gesehen und fand es in prächtigem Gefieder, ohne jede Spur von Gefangenschaft. Ich habe bei allen Direktoren von zoologischen Gärten in Holland und auch bei Prof. BOETTGER in Frankfurt nachgefragt, ob ihnen vielleicht etwas über das etwaige Entfliehen eines solchen Vogels bekannt sei, aber die allgemeine Antwort ist: keine *Ceryle alcyon* sei bis jetzt aus Amerika importiert worden. Dr. FINSCH in Leiden und ich halten den Vogel unbedingt für einen Irrgast. Soviel mir bekannt geworden ist, sind im vergangenen Jahre 3 amerikanische Irrgäste zu verzeichnen: *Querquedula discors* (L.) und *Ceryle alcyon* (L.) in Holland und *Coccyzus americanus* (L.) in Gross-Britannien.

Baron Snouckaert van Schauburg.

INTÉZETI ÜGYEK. — INSTITUTS-ANGELEGENHEITEN.

A Magyar Ornithologiai Központ az 1900-ik évi párisi világkiállításon kiállított térképeiért és irodalmáért az aranyérmert nyerte el.

A Magyar Ornithologiai Központ az 1901. év január elsejével a m. k. vallás- és közoktatásügyi Ministerium ügyköréből a m. k. földművelésügyi Ministeriuméba ment át, a hol a kir. meteorologiai központi intézet, a Rovartani, a Magvizsgáló- és az Anpelografiai állomások is vannak. Erre a változásra mi magunk is törekedtünk és dr. DARÁNYI m. k. földművelésügyi Minister részéről a legkészségesebb felvételt és támogatást találtuk. Tudva van, hogy dr.

Die Ungarische Ornithologische Centrale erhielt für ihre ausgestellten Karten und ihre Literatur auf der Welt-Ausstellung vom Jahre 1900 in Paris die goldene Medaille.

Die Ungarische Ornithologische Centrale überging mit 1. Jänner 1901 aus dem Verbands des königl. ungarischen Ministeriums für Cultus und Unterricht in jenen des königl. ungarischen Ministeriums für Landwirtschaft, wohin nun auch schon die königl. Meteorologische Central-Anstalt, die Entomologische, die Samen-Untersuchungs- und die Anpelographische Station gehört. Wir haben diesen Wechsel selbst angestrebt und fanden bei königl. Mi-

DARÁNYI minister volt az, a ki chernelházi Chernel István nagyszabású ornithologiai művét létrejöni segítette, s a kinek köszönhetjük a Herman Ottó tollából nemsokára kikerülő «Madarak hasznossága és károsága» című népszerű műnek kiadását, szóval a ki mély belátásával az ornithologia terén úgy a tisztán tudományos, mint a gyakorlatias irány felkarolásával elévülhetlen érdemeket szerzett.

Ezzel az átmenettel egyengetve van az út, mely az Északamerikai Egyesült Államoknak tudományos tekintetben oly becses, gyakorlatilag is oly hasznos systemájához vezet.

Önként értődik, hogy a Magyar Ornithologiai Központnak, valamint folyóiratának, az «Aquila»-nak eddigi irányában semmi változás nem lesz, legfennebb, hogy mostantól kezdve a madarak hasznosságára és károságára vonatkozó kutatások szélesebb alapon fognak tárgyalatni.

E változás folytán intézetünk azon kellemes helyzetbe jut, hogy nagyobb helyiséget kap, így az eddig helyszűke miatt nagyon összehúzott gyűjteményeit fejlesztetheti s ezen felül az ifjú erőknek több alkalmat nyújthat komoly törekvéseik érvényesítésére, a mint ez már mindjárt kezdetben is az intézet kitűzött céljainak egyike volt. Mi a magyar Nemzeti Múzeum falait, mint a Magyar Ornithologiai Központ bölcsőjét, fájdalom érzésével hagyjuk el, a hol azonban igazi haladásról van szó, ott az alanyi érzéseknek nem lehet döntő szavuk.

*

Ebből folyólag 1901 január 24-én a központ tisztelgett dr. DARÁNYI minister őexcellenciájánál és méltóságos NEMESKÉRI KISS PÁL államtitkár úrnál. HERMAN OTTÓ vezetése alatt megjelentek PUNGUR GYULA tanár, HEGYFOKY KÁBOS plébános, dr. KRAMMER NÁNDYR tanár, SZALAY ELEMÉR assistens, CSÖRGEY TITUS tb. assistens, SOÓS LAJOS gyakornok. CSATÓ, CHERNEL és GAÁL külső tagok a közbe jött akadályok miatt nem jelenhettek meg.

A minister úr öngyméltósága előtt HERMAN OTTÓ hangsúlyozta ama nagy elévülhetlen érdemeket, melyeket öngyméltósága a magyar ornithologia körül máris szerzett és azt a fogadalmat tette, hogy a személyzettel együtt min-

nister für Ackerbau Dr. v. DARÁNYI bereitwilligste Aufnahme und Unterstützung. Es ist bekannt dass es Minister v. DARÁNYI war, der das gross angelegte ornithologische Werk Stefan Chernel's von Csernelháza zu Stande brachte; dem wir nächstens die populäre Ausgabe des Nutzens und Schadens der Vögel aus der Feder Otto Herman's zu danken haben werden; kurz gesagt, der sich durch seine tiefe Einsicht unvergängliche Verdienste auf dem Gebiete der Ornithologie sowohl in streng wissenschaftlicher als auch in praktischer Richtung erworben hat. Mit diesem Übergang ist die Richtung angebahnt, welche zu dem wissenschaftlich so werthvollen, praktisch so nützlichen Systeme der Vereinigten Staaten von Nord-Amerika führt. Es versteht sich von selbst, dass an der Richtung der Ung. Ornith. Centrale und ihrer Zeitschrift «Aquila» absolut keine Aenderung eintritt, es sei denn, dass von nun an eine Bereicherung der Untersuchungen hinsichtlich des Nutzens und des Schadens der Vögel eintreten wird. Durch diesen Wechsel gelangt die Anstalt in die angenehme Lage, ein grösseres Local beziehen, mithin ihre jetzt räumlich sehr beeinträchtigten Sammlungen entwickeln zu können und überdies jungen Kräften mehr Gelegenheit zur Bethätigung ihres Eifers bieten zu können, was ja auch vom Beginne an in das Programm der Anstalt gehörte. Wir werden die Mauern des ungarischen National-Museums, der Geburtsstädte unserer Anstalt mit Wehmut verlassen: wo es sich aber um wahren Fortschritt handelt, dort haben subjective Gefühle kein entscheidendes Gewicht.

*

Infolge dessen machte am 24-ten Jänner 1901 die Centrale ihre Aufwartung bei Sr. Excellenz Minister Dr. DARÁNYI, bei Sr. Hoehwohlgeboren Staatssecretär PAUL KISS de NEMESKÉR. Unter Führung OTTO HERMAN's erschienen Prof. JULIUS PUNGUR, Dechant JACOB HEGYFOKY, Professor KRAMMER, Assistent ELEMÉR v. SZALAY, Hon.-Assistent TITUS CSÖRGEY, Praktikant Soós. Die Externisten Herren v. CSATÓ, CHERNEL und GAÁL waren am Erscheinen verhindert.

Bei Sr. Excellenz dem Minister betonte OTTO HERMAN die hohen unvergänglichen Verdienste, welche sich Se. Excellenz um die Ornithologie Ungarns schon erworben, und that das Gelübde, mit dem Personale vereint Alles aufbieten zu

dent meg fog tenni, a mi a M. O. K. célját előmozdithatja.

A minister öngyméltósága ezt válaszolta: örömeire szolgál, hogy a M. O. K.-ot fogadhatja, melyben teljesen bizik, mivel egyik munkatársának, egy oly férfinak vezetése alatt áll, kinek neve teljes biztosítékot nyújt, sőt teljes programot jelent. A minister minden támogatást megígért; sőt magát is a Központ munkatársának tekinti.

NEMESKÉRI KISS PÁL államtitkár HERMAN OTTÓ beszédére hasonló értelemben válaszolt. Teljesen bizik a vezetésben, nemesak azért, mert barátja a vezetőnek, hanem azért is, mert annak törekvéseit ismeri és méltányolja. Bizalmát kiterjeszti a személyzetre is, mert jó vezérnek csak jó katonái lehetnek. Ő is teljes támogatását ígérte meg a Központnak.

Végül meglátogatták a megjelentek az illető osztály vezetőjét, MÁDAY ministeri tanácsost s itt is a legelőzékenyebb fogadtatásra találtak.

M. O. K.

wollen, um die Ziele der U. O. C. zu fördern. Se Excellenz der Minister erwiderte, es gereiche ihm zur Freude, die U. O. C. empfangen zu können, zu welcher er vollstes Vertrauen habe, da sie unter der Leitung seines Mitarbeiters stehe, eines Mannes, dessen Namen vollste Garantie bietet, ja ein vollkommenes Programm bedeutet. Der Minister sagte jede Unterstützung zu; ja er betrachte sich als Mitarbeiter der Centrale.

Staatssecretär KISS von NEMESKÉR erwiderte auf die Ansprache O. Herman's in gleichem Sinne. Er habe zur Leitung volles Vertrauen, nicht nur weil er ein Freund des Leiters ist, sondern weil er dessen Bestrebungen kennt und würdigt. Er übertrage das Vertrauen auch auf das Personale, weil ja ein guter Heerführer nur gute Soldaten haben kann. Auch hier wurde der Centrale vollste Unterstützung zugesagt.

Zum Schlusse besuchten die Erschienenen auch den Leiter der betreffenden Section, Ministerialrat v. MÁDAY, wo sie das freundlichste Entgegenkommen fanden. U. O. C.

Az intézet gyűjteményei.

Ujabb gyarapodások.

1. Bőr- és kitömött madarak gyűjteménye.

Fajok. — Arten.	Példányszám. Exemplarzahl.	Ajándékozó neve. Name des Gebers.
1. Phalacrocorax graculus demaresti	1	SZLÁVI KORNÉL (Ujvidék).
2. Larus canus	3	" " "
3. Sterna cantiaca	2	" " "
4. Mergus serrator	1	" " "
5. Botaurus stellaris	1	" " "
6. Colymbus nigricollis	1	SZÜTS BÉLA (Tavarna).
7. Passer domesticus (chlorochr.)	1	" " "
8. Sylvia atricapilla	1	PFENNIGBERGER JÓZSEF (Béllye).
9. Falco subbuteo	1	SZABÓ GYÖRGY (Jánosháza).
10. Astur palumbarius	1	RÉDLI BÉLA (Duna-Mocs).
11. Tringa temminckii	1	TELEKI PÁL gróf (Pribékfalva).
12. Rallus aquaticus	1	WELLIBIL KÁROLY (Gács).
Összesen } Zusammen }	15	db. Stück.

A gyűjtemény áll 305 darabból.

Sammlungen des Institutes.

Neuer Zuwachs.

1. Sammlung aufgestellter und in Bälgen präparierter Vögel.

Példányszám. Exemplarzahl.	Ajándékozó neve. Name des Gebers.	
1	SZLÁVI KORNÉL (Ujvidék).	
3	" " "	
2	" " "	
1	" " "	
1	" " "	
1	SZÜTS BÉLA (Tavarna).	
1	" " "	
1	PFENNIGBERGER JÓZSEF (Béllye).	
1	SZABÓ GYÖRGY (Jánosháza).	
1	RÉDLI BÉLA (Duna-Mocs).	
1	TELEKI PÁL gróf (Pribékfalva).	
1	WELLIBIL KÁROLY (Gács).	
Összesen } Zusammen }	15	db. Stück.

Diese Sammlung enthält 305 Stücke.

2. Collectio ingluvialium.

Fajok. — Arten.	Darabszám. Stückzahl.	Az ajándékozó neve. Name des Gebers.
1. <i>Cerehneis vespertina</i>	1	WACHENHUSEN A.
2. <i>Erithacus rubecula</i>	1	TARJÁN TIBOR
3. <i>Fringilla montifringilla</i>	1	„ „
4. <i>Regulus regulus</i>	1	„ „
5. <i>Rallus aquaticus</i>	1	„ „
6. <i>Chrysomitris spinus</i>	1	„ „
7. <i>Aegithalus caudatus</i>	1	„ „
8. <i>Perdix perdix</i>	1	„ „
9. <i>Yinx torquilla</i>	1	„ „
10. <i>Fringilla cœlebs</i>	1	„ „
11. <i>Lanius Homeyeri</i>	1	„ „
12. <i>Sylvia curruca</i>	1	„ „
13. <i>Parus major</i>	1	„ „
14. <i>Cannabina cannabina</i>	1	„ „
15. <i>Certhia familiaris</i>	1	„ „
16. <i>Chloris chloris</i>	1	„ „
17. <i>Anas boschas</i>	1	ERTL GUSZTÁV
18. <i>Pica pica</i>	4	„ „
19. <i>Vanellus vanellus</i>	2	„ „
20. <i>Dendrocopus major</i>	1	„ „
21. <i>Tichodroma muraria</i>	3	„ „
22. <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	1	„ „
23. <i>Caprimulgus europæus</i>	1	„ „
24. <i>Parus major</i>	1	„ „
25. <i>Motacilla alba</i>	1	„ „
26. <i>Nycticorax nycticorax</i>	1	„ „
27. <i>Corvus cornix</i>	1	„ „
28. <i>Motacilla boarula</i>	1	„ „
29. <i>Troglodites troglodites</i>	1	„ „
30. <i>Phasianus colchicus</i>	1	„ „
31. <i>Accentor modularis</i>	1	„ „
32. <i>Calcarius nivalis</i>	1	„ „
33. <i>Passer montanus</i>	1	„ „
34. <i>Hydrochelidon nigra</i>	1	„ „
35. <i>Scelopax rusticola</i>	1	„ „
36. <i>Carduelis carduelis</i>	1	„ „
37. <i>Anas querquedula</i>	1	„ „
38. <i>Columba œnas</i>	1	„ „
39. <i>Regulus cristatus</i>	2	„ „
40. <i>Alauda cristata</i>	1	„ „
41. <i>Ruticilla cairii</i>	1	„ „
42. <i>Cuculus canorus</i>	1	„ „
43. <i>Certhia familiaris</i>	1	„ „
44. <i>Yinx torquilla</i>	1	„ „
45. <i>Erithacus rubecula</i>	1	„ „
46. <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	1	„ „
47. <i>Parus cœruleus</i>	1	„ „
48. <i>Totanus hypoleucus</i>	1	„ „

Fajok. — Arten.	Darabszám. Stückzahl.	Az ajándékozó neve. Name des Gebers.
49. <i>Fringilla coelebs</i>	2	ERTL. GUSZTÁV
50. <i>Corvus frugilegus</i>	1	" "
51. <i>Astur palumbarius</i>	1	" "
52. <i>Cinclus cinclus</i>	2	" "
53. <i>Parus cristatus</i>	2	" "
54. <i>Turdus iliacus</i>	1	" "
55. <i>Parus ater</i>	2	" "
56. <i>Columba palumbus</i>	1	" "
57. <i>Tetrao urogallus</i>	1	" "
58. <i>Cerchneis tinnunculus</i>	1	" "
59. <i>Falco merillus</i>	1	" "
60. <i>Fulica atra</i>	1	" "
61. <i>Colymbus cristatus</i>	1	" "
62. <i>Fuligula nyroca</i>	1	" "
63. <i>Ciconia ciconia</i>	1	" "
64. <i>Buteo buteo</i>	1	" "
65. <i>Emberiza citrinella</i>	8	" "
66. <i>Passer domesticus</i>	34	" "
Összesen Zusammen	117	

A gyűjtemény áll 1238 drbból.

Die Sammlung zählt 1238 Stück.

3. Collectio anatomica.

Fajok. — Arten.	Mellesont. — Brustbein.	Darabszám. Stückzahl.	Az ajándékozó neve. Name des Gebers.
1. <i>Cerchneis vespertina</i>	" "	2	WACHENHUSEN A.
2. <i>Falco subbuteo</i>	" "	1	" "
3. <i>Buteo buteo</i>	" "	1	ERTL. GUSZTÁV
4. <i>Astur palumbarius</i>	" "	1	" "
5. <i>Vanellus vanellus</i>	" "	1	" "
6. <i>Nycticorax nycticorax</i>	" "	1	" "
7. <i>Falco merillus</i>	" "	1	" "
8. <i>Accipiter nisus</i>	" "	1	" "
9. <i>Columba palumbus</i>	" "	1	" "
10. <i>Alcedo ispida</i>	" "	1	" "
11. <i>Cinclus cinclus</i>	" "	1	" "
12. <i>Pica pica</i>	" "	1	" "
13. <i>Corvus cornix</i>	" "	1	" "
14. <i>Bubo bubo</i>	" "	1	" "
15. <i>Dendrocopus major</i>	" "	1	" "
16. <i>Loxia curvirostra</i>	" "	1	" "
17. <i>Emberiza citrinella</i>	" "	1	" "
18. <i>Parus major</i>	" "	1	" "
19. <i>Tichodroma muraria</i>	" "	1	" "
20. <i>Serinus serinus</i>	" "	1	" "
21. <i>Parus ater</i>	" "	1	" "
22. <i>Corvus frugilegus</i>	" "	1	" "

Fajok.	Arten.	Mellessont.	Brustbein.	Darabszám. Stückzahl.	Az ajándékozó neve. Name des Gebers.
23. <i>Turdus iliacus</i>		"	"	1	ERTL GUSZTÁV
24. <i>Cerchneis tinnunculus</i>		"	"	1	" "
25. <i>Asio otus</i>		"	"	1	" "
		Összesen	}	26	
		Zusammen			

E gyűjtemény áll 150 darabból.

Die Sammlung enthält 150 Stücke.

*

*

A tisztelt ajándékozók fogadják hálás köszönetünk kifejezését.

Empfangen die Herren Einsender den Ausdruck unseres besten Dankes für ihre Geschenke.

A Magyar Ornithologiai Központhoz érkezett nyomtatványok jegyzéke.

An die Ungarische Ornithologische Centrale eingelangte Schriften.

Ajándékok. Geschenke.

1. Alsófehérvármegye monografiája : I. köt. 2. rész. 1899, III. köt. 1. rész. 1898. Nagy-Enyed.
2. ARRIGONI DEGLI ODDI: Atti Del Reale Istituto Veneto Di Scienze, Lettere ed arti. 1900.
3. " " " L'Aquila rapax (Temm.) ed il Buteo desertorum. 1899.
4. " " " Note ornitologiche sul Museo Nazionale di Zagabria. 1900.
5. " " " Notes upon the zoological meeting of Pavia. 1900.
6. " " " Relazione sulla Riunione Ornitologica di Sarajevo. 1899.
7. " " " On the Occurrence of Normany's Pratineole Glareola melanoptera in Italy. 1900.
8. BITSKEY BÉLA: A repülés törvényei. Budapest, 1899.
9. BLASIUS, RUDOLF Prof. Dr.: Studienreise nach Bosnien, Herzegowina und den benachbarten Ländern im Herbste 1899.
10. " " " " Hygienisches von der 71. Versammlung deutscher Naturforscher und Aerzte in München, vom 17—23. September 1899.
11. " " " " Die Abnahme der Drosseln durch den Krammetsvogelfang auf Grundlage neunundvierzigjähriger Fangresultate.
12. BÖCKH, J.: Földtani intézet. Budapest, 1900.
13. BONOMI, A.: Regole per la Nomenclatura ornitologica 1900.
14. BÜTTIKOFER, J. Dr.: Zoological results of the dutch scientific expedition to central Borneo.
15. CHERNEL ISTVÁN: Megjegyzések dr. Madarász Gyula újabb ornithologiai dolgozatára.
16. CLARKE, E. W.: Notes on the birds observed at Ushant etc. 1899.
17. " " " On some birds of the island of Negros. 1900.
18. " " " On the white phase of plumage in the *Larus leucopterus*. Edinburgh, 1899.
19. " " " Bird migration in Great Britain and Ireland — Third Interim Report of the Committee.
20. COLLET, R. and FRIDTJ. NANSEN: An account of the Birds. (The Norwegian North Polar Expedition 1893—1896.)
21. COLLETT, R.: On a Second Collection of Birds from Tongva New Hebrides. 1898.
22. " " On some Pigeons and Parrots from Nort-west Australia. London, 1898.
23. " " On a Hybrid Trush found in Norway (*Turdus iliacus* × *Turdus pilaris*.) 1898.
24. " " On *Chlamydoselachus anguineus* Garm. A remarkable shark found in Norway 1896. Christiania, 1897.
25. CORVINUS: Egy magyar könyv. 1900.
26. CSATÓ, J. dr.: Über das Vorkommen von *Canabis saxatilis* in Ungarn. 1900.

27. CURRIE, ROLLA P.: A new bird of paradise. 1900.
28. CZYRK, EDE: A nyírfajd (Tetrao tetrix L.) előfordulása Erdélyben.
29. " " A kigyászölyv (Circætus gallicus L.). 1896.
30. EBBERMAYER, ERNST Dr.: Einfluss der Wälder auf die Bodenfeuchtigkeit, auf das Sickerwasser, auf das Grundwasser und auf die Ergiebigkeit der Quellen.
31. EKAMA, H dr.: Hèt verblij van den koekoek en van de boerenz walmo in Nederland gedurende 1899—1900.
32. FARKAS, JENŐ: A pestis. 1899.
33. FATIO, VICT. dr. phil.: Faune des Vertébrés de la Suisse. Vol. II. Histoire Naturelle des Oiseaux I-ère Partie: Rapaces, Grimpeurs, Percheur, Bailleurs et Passeraux. Av. 3 Planches, 1 carte géographique, 135 figures, et 26 tableaux. Genève et Bale, 1899.
34. FEDERICO, ALBERT: Contribuciones al estudio de aves chilenas. Santiago de Chile, 1898.
35. FEKETE LAJOS. Népszerű Erdészeti Növénytan. Budapest, 1900.
36. FINSCH, O. Dr.: Zur Catalogisirung der ornithologischen Abtheilung.
37. " " " Ueber eine anscheinend neue Art dicæum vom Arfak-Gebirge. (Neu-Guinea.)
38. " " " On a collection of birds made by Mr. Karl Schädler.
39. FISCHER-SIGWART, dr.: A kakuk vonulása a svájci fensíkon s az ezzel szomszédos területeken. 1899.
40. FLEISCHER, R.: Deutsche Revue. 1899.
41. GAAL, GASTON: A madárvonulás Magyarországon az 1897. év tavaszán. 1898.
42. GYURKY, ANDRÁS: Léghajózás és repülés. Rimaszombat, 1898.
43. HAASE, O.: Ornithologische Notizen aus «St.-Hubertus». 1899.
44. " " Versuche über den Vogelzug. 1899.
45. " " Aufzeichnungen. 1900.
46. " " Knud Andersen, Meddeleser om Færøernes Fugle etc. 1900.
47. HARTERT, ERNST: On the Birds of New Hanover. 1899.
48. HARTLAUB, GUSTAV Dr.: Aus den Zentral-Karpathen, aus «Bergauf und Bergab».
49. HEGYFÖKY, KÁBOS: Referat: Ueber aviphanologische Beobachtung und Bearbeitung der Daten. Budapest, 1899.
50. HELLMAYER, C. E.: Beiträge zur Ornith. Niederösterreichs. 1899.
51. HERMAN OTTÓ: Egy tippantás. 1900.
52. " " A madárvonulás positiv alapon. (Der Versammlung der Ornithologen in Sarajevo gewidmet.) 1899.
53. " " A magyar halászat könyve I—II. kötet. Budapest, 1887.
54. " " Az északi madárhegyek tájáról. Budapest, 1893.
55. HOEL DE KERGOR (= H. de Hamonville): Pauca.
56. IHNE, EG. und HOFFMANN: 1. Geschichte der pflanzenphänologischen Beobachtungen in Europa etc.
2. Phänologische Beobachtungen aus den Jahren 1879—82.
57. IHNE, E.: Phänologische Mitteilungen. 1899.
58. JACOBI, ARNOLD Dr.: Die Aufnahme von Steinen durch Vögel.
59. " " " Das Jagdwesen auf der Pariser Weltausstellung 1900.
60. " " " Pflanzenschutz und Parasitenkunde auf der Pariser Weltausstellung 1900.
61. " " " Lage und Form biogeographischer Gebiete.
62. " " " Verbreitung und Herkunft der höheren Thierwelt Japans.
63. Jelentés a m. kir. kormány 1899. évi működéséről és az ország közállapotairól szóló jelentés és statisztikai évkönyv. Budapest, 1900.
64. " " Magyar Nemzeti Múzeum 1899 évi állapotáról. Budapest, 1900.
65. KLEINSCHMIDT, O.: Arten oder Formenkreise? 1900.
66. KOLOMBATOVIC, GJURÒ: Druge Zoologiske vijesti iz Dalmacije.
67. KOSKE, F.: Ornithologischer Jahresbericht über Pommern für 1899.
68. LEMKE, E.: Frösche und Kröten.
69. LEVERKÜHN, PAUL Dr. und Dr. R. BLASIUS: Ornithologische Beobachtungen aus dem Herzogthum Braunschweig 1885—1894. 1896.

70. LEVERKUH, PAUL: Eine Reise nach Finnland.
71. " " Litterarisches 1--2.
72. " " Todesanzeigen X XII.
73. " " Ornithologisches aus Lichtenbergs Briefen an Dietrich.
74. " " Die Iskerthal-Bahn.
75. " " Index der zweiten zwölf Jahrgänge 1888—1899 von der Ornithologischen Monatsschrift.
76. LINDNER, FRIEDRICH: Grundstein zur Ornithologie des Fallsteingebietes.
77. MÁGÓCSY-DIETZ SÁNDOR: Emlékbeszéd Hazslinszky Frigyes felett. Budapest, 1899.
78. M. O. K.: A füsti fecske Württembergben. 1897.
79. " " " Frivaldszky János emlékezetének. 1899.
80. MAINWARING, G. B.: Dictionary of the Lepcha-Language revised and completed by Alb. Grünwedel; Berlin, 1898.
81. MAJLATH, JÓZSEF gr.: A bodroglózi Tiszaszabályozó Társulat Monographiája 1846—1896. Budapest, 1896.
82. MAREK, F. M.: Ornithologisches aus Zungg. 1899.
83. MARTORELLI, GIACINTO: Nota Ornithologica sullo Spiziapteryx circumcinctus (Kaup.).
84. MEDRECSKY, ISTVÁN: Az éneklő madarak színváltozása a szabad természetben és fogságban. 1899.
85. MÉHELY, LAJOS: Még egy hang a magyar zoologia érdekében. Budapest, 1900.
86. MEYER, LEO Dr.: Die Feier des 50jährigen Bestehens der Gelehrten Estnischen Gesellschaft bei der kais. Universität zu Dorpat. Dorpat, 1888.
87. MEZOGAZDASÁGI munkabérek Magyarországon 1898-ban. Kiadja a földmívelésügyi m. kir. minister. Budapest, 1900.
88. MOLNAR, V.: Uránia. I. évf. 1. szám. Budapest, 1900.
89. NAUMANN, JOHANN ANDREAS: Der Philosophische Bauer.
90. NITSCHÉ, H. Prof. Dr. — Tharandt: Bemerkungen über das Vorkommen des schwarzbüchigen Wasserschmätzers und einiger anderer seltener Vögel im Königreiche Sachsen. Dresden, 1900.
91. PALACKY, J.: A madarak vándorlása. 1898.
92. RICHMOND, CH. W.: Descriptions of three new birds from lower Siam.
93. " " " Description of a new bird of the genus Dendromis.
94. RICHTER, ALADAR: Természettudományi állapotaink és a külföld. 1899.
95. SCHAFFER, P. ALEXANDER: Ankunft und Abzug der Zugvögel in Mariahof in Steiermark vom Jahre 1840—1899. 1900.
96. " " " Erste Ankunft der Zugvögel in Mariahof in Steiermark (1840—1899). 1899.
97. SCHALOW: Altum B. 1900.
98. SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, R. BARON: Ornithologie van Nederland waarnemingen van 1 mei 1899 tot en met 30 april 1900 gedaan. 1900.
99. TALSZY, J.: Ornith. Versammlung in Sarajevo. 1900.
100. THAISZ, L.: A növényekkel táplálkozó madarak hasznos vagy káros volta. 1899.
101. THIENEMANN, J.: Hirundo rustica pagorum Chr. L. Br. 1899.
102. Tromsø Museums Aarsberetning for 1897. Tromsø, 1898.
103. TSCHUSI, V. Ritt. v. zu Schmidhoffen: Vogelschutz und Hege. Wien, 1898.
104. " " " " " Czynk E. 1900.
105. " " " " " Nucifraga caryocatactes macrorhyncha in Oesterreich (Herbst 1899.) 1900.
106. " " " " " Zur Erinnerung an Edward von Czynk. 1900.
107. " " " " " Bemerkungen über die europäischen Graumeisen (Parus palustris auct.) nebst Bestimmungsschlüssel derselben. 1898.
108. " " " " " Neue Nachrichten über Steppenhühner (Syrhaptes paradoxus (Pall.) in Österreich-Ungarn. 1899.
109. VANGEL, JENŐ dr.: Utolsó szó! Válasz Méhely Lajos «Még egy hang a magyar zoologia érdekében!» cz. támadására. Budapest, 1900.